

**ГЭР БҮЛ, ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН САЙД, ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН САЙДЫН ХАМТАРСАН ТУШААЛ**

2025 оны 01 дугаар
сарын 31-ны өдөр

Дугаар 488/2025

Улаанбаатар хот

Журам батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Ахмад настны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.3.1, Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.3, 8.1.5 дахь заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. "Ахмад настанд цогц тусламж, үйлчилгээ үзүүлэхэд мэргэжлийн удирдлагаар хангах журам"-ыг хавсралтаар баталсугай.

2. Тушаалын хэрэгжилтийг хангаж ажиллахыг Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны Хөдөлмөрийн бодлогын газар (Д.Ренчиндорж), Эрүүл мэндийн яамны Эмнэлгийн тусламжийн бодлогын газар (Р.Гантуяа)-т тус тус даалгасугай.

3. Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны Хяналт-шинжилгээ үнэлгээ, дотоод аудитын газар (Ц.Мөнхзул), Эрүүл мэндийн яамны Хяналт-шинжилгээ үнэлгээ, дотоод аудитын газар (С.Төгсдэлгэр)- т тус тус даалгасугай.

Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын
болон Эрүүл мэндийн сайдын 2025 оны 01
дугаар сарын 31-ны өдрийн 137 тоот
хамтарсан тушаалын хавсралт

АХМАД НАСТАНД ЦОГЦ ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭХЭД МЭРГЭЖЛИЙН УДИРДЛАГААР ХАНГАХ ЖУРАМ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.1.Ахмад настны тухай хуульд заасны дагуу ахмад настны цогц үнэлгээ хийж, цогц тусламж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа иргэн, аж ахуйн нэгж, төрийн болон төрийн бус байгууллагын эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн, нийгмийн ажилтныг мэргэшүүлэх, үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх, мэргэжлийн удирдлагаар хангахад энэхүү журмыг мөрдөнө.

Хоёр.Удирдлага, зохион байгуулалт

2.1.Ахмад настны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлд заасан үйлчилгээг хэрэгжүүлэхэд салбар дундын үйл ажиллагааг улсын хэмжээнд уялдуулан зохицуулах, хэрэгжилтийг нэгдсэн удирдлагаар хангах, эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн, нийгмийн ажилтныг мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангахад дэмжлэг үзүүлэх, зөвлөмж, чиглэл өгөх үүрэг бүхий орон тооны бус Мэргэжлийн хамтарсан багийг нийгмийн хамгааллын болон эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний дэргэд ажиллуулна.

2.2. Мэргэжлийн хамтарсан баг нь дараах бүрэлдэхүүнтэй байна:

2.2.1.Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга;

2.2.2.Эрүүл мэндийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга;

2.2.3.Монголын ахмадын холбооны ерөнхийлөгч;

2.2.4.Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газрын дарга;

2.2.5.Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн захирал;

2.2.6.Геронтологийн үндэсний төвийн захирал;

2.2.7.Нийгмийн ажлын мэргэжлийн холбооны тэргүүн нийт 7 хүний бүрэлдэхүүнтэй байна.

2.3. Мэргэжлийн хамтарсан багийн шийдвэрийг хэрэгжүүлэх, өдөр тутмын үйл ажиллагааг эрхлэн явуулах үүрэг бүхий Орон тооны бус ажлын хэсэгтэй байна.

2.4. Ажлын хэсэг нь дараах бүрэлдэхүүнтэй байна:

2.4.1.Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны Нийгмийн халамжийн асуудал хариуцсан нэгжийн дарга;

2.4.2.Эрүүл мэндийн яамны Эмнэлгийн тусламжийн бодлогын газрын Эмнэлгийн тусламжийн асуудал хариуцсан нэгжийн дарга;

2.4.3.Монголын ахмадын холбооны дэд ерөнхийлөгч;

2.4.4.Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газрын Нийгмийн халамжийн асуудал хариуцсан нэгжийн дарга;

2.4.5.Геронтологийн үндэсний төвийн дэд захирал нийт 5 хүний бүрэлдэхүүнтэй байна.

2.5. Ажлын хэсгийн нарийн бичгийн дарга нь Геронтологийн үндэсний төвийн дэд захирал байна.

2.6. Мэргэжлийн хамтарсан баг нь дараах чиг үүрэгтэй ажиллана:

2.6.1. Монгол Улсад ахмад настны цогц тусламж, үйлчилгээний шинэлэг тогтолцоо бий болгоход Орон нутгийн мэргэжлийн хамтарсан багт мэргэжил арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх;

2.6.2. үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний алсын хараа, эрхэм зорилго, зарчмууд орон нутгийн ахмад настны үйлчилгээний төлөвлөгөөтэй уялдаж байгаа эсэхийг хянах;

2.6.3. хэрэгжилтийг хангах нөөцийг тодорхойлох, хөрөнгө хуваарилах зэрэгт дэмжлэг үзүүлэх;

2.6.4. хүний нөөцийг хөгжүүлэх, ажлын байранд тогтвор суурьшилтай ажиллуулахад чиглэсэн төлөвлөгөөг боловсруулан батлах;

2.6.5. үнэлгээний үндэсний тогтолцоог хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж, шалгуур, журам аргачлалыг шинэчлэх, хянах, үр дүнг тогтмол хэмжихэд дэмжлэг үзүүлэх;

2.6.6. үйлчилгээг өргөжүүлэхэд иргэн, аж ахуй нэгж, төрийн бус байгууллага, иргэний нийгмийн байгууллагыг татан оролцуулахад дэмжлэг үзүүлэн ажиллах;

2.6.7. үйл ажиллагааны талаарх үндэсний болон орон нутгийн тайлан, идэвхтэй насжилтын төвүүдийн үйл ажиллагааны тайлан зэргийг хянаж, шаардлагатай үед саналаа хүргүүлэх;

2.6.8. үйлчилгээг хөгжүүлэх, хэрэгжүүлэхтэй холбоотой асуудлаар, бүс нутаг, салбар хоорондын хамтын ажиллагааг харилцан зөвшилцөж, хэлэлцэх;

2.6.9. төвийн ажилтнуудыг сургах төлөвлөгөө гарган, сургалтыг зохион байгуулах, дэмжлэг үзүүлэх;

2.6.10. төвийн ажилтнуудын нийгмийн баталгааг хангахад анхаарч ажиллах.

2.7. Мэргэжлийн хамтарсан багийн үйл ажиллагааны үндсэн хэлбэр нь хуралдаан байна.

2.8. Мэргэжлийн хамтарсан баг нь жилд 2-оос доошгүй удаа хуралдах бөгөөд шаардлагатай тохиолдолд тухай бүр хуралдана. Хуралдааныг цахим болон танхимын хэлбэрээр зохион байгуулж болно.

2.9. Аймаг, дүүргийн эрүүл мэндийн газар, төв, нийгмийн халамжийн үйлчилгээний байгууллага, ахмадын холбооны төлөөллийг оролцуулсан 5 хүний бүрэлдэхүүнтэй Орон нутгийн мэргэжлийн хамтарсан багийг тухайн аймаг, дүүргийн Засаг даргын захирамжаар байгуулж, Нийгмийн хөгжлийн хэлтсийн дарга удирдана.

2.10. Орон нутгийн мэргэжлийн хамтарсан баг нь орон нутгийн эрүүл мэндийн байгууллагын эмнэлгийн мэргэжилтэн, эрүүл мэндийн ажилтан болон нийгмийн халамжийн үйлчилгээний байгууллага, сум, хорооны нийгмийн ажилтны ахмад настанд үзүүлэх үйлчилгээ, урт хугацааны тусламж, үйлчилгээ түүний дотор идэвхтэй насжилтын төвүүдийг орон нутагт хөгжүүлэх, хэрэгжилтийг хангахад дэмжлэг үзүүлж, чиглүүлж ажиллана.

Гурав.Байгууллагуудын чиг үүрэг

3.1.Ахмад настанд цогц тусламж, үйлчилгээг үзүүлэхэд оролцох байгууллагууд дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

3.1.1.Геронтологийн үндэсний төв

3.1.1.1.ахмад настны цогц тусламж үйлчилгээг үндэсний хэмжээнд мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллах;

3.1.1.2.ахмад настанд цогц тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх мэргэжилтнүүдийг чадавхжуулах сургалтыг үндэсний хэмжээнд зохион байгуулах;

3.1.1.3.цогц тусламж үйлчилгээний заавар болон холбогдох бусад баримт бичиг, заавар, журмыг боловсруулах;

3.1.1.4.шаардлагатай тохиолдолд цахимаар сургалт, зөвлөгөө өгч ажиллах;

3.1.2. аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн газар

3.1.2.1.аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн газар нь ахмадын цогц тусламж үйлчилгээг мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангах;

3.1.2.2.харьяалах нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд ахмад настанд үзүүлэх цогц тусламж үйлчилгээг хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын байгууллагатай хамтран хэрэгжүүлэх.

3.1.3. Лавлагаа шатлалын эрүүл мэндийн байгууллага

3.1.3.1.архаг, хавсарсан өвчтэй ахмад настныг тусламж үйлчилгээний үндсэн чиглэлийн дагуу хүлээн авч, өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвийн эмчтэй хамтран эмчлэн эрүүлжүүлэх төлөвлөгөөг боловсруулахад дэмжлэг үзүүлж ажиллах.

3.1.4.Ахмадын хөгжлийн төв, идэвхтэй насжилтыг дэмжих төв

3.1.4.1.ахмад настны цогц үнэлгээгээр 1, 2 дугаар түвшинд үнэлэгдсэн ахмад настныг эрүүл байдлаа хадгалахыг дэмжихэд чиглэсэн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж, ахмадын хамралтыг тогтмол нэмэгдүүлэх;

3.1.4.2.үйл ажиллагааны чадвар буурч эхэлж буй ахмад настуудыг нийгэм хамт олонд тулгуурласан сэргээн засах үйлчилгээнд хамруулах;

3.1.4.3.байнгын асаргаа шаардлагатай ахмад настанд гэрээр, өдрөөр, урт болон богино хугацааны асаргааны үйлчилгээг холбогдох хууль, журмын хүрээнд үзүүлэх.

3.1.5. аймаг, дүүргийн Нийгмийн халамжийн үйлчилгээний газар, хэлтэс

3.1.5.1.аймаг, дүүргийн ахмадын судалгааг нарийвчлан гаргах;

3.1.5.2.ахмад настанд шаардлагатай дэмжлэг үйлчилгээний талаар санал боловсруулж аймаг, дүүргийн удирдлагад уламжлах;

3.1.5.3.сум, хорооны нийгмийн ажилтныг удирдлага арга зүйгээр хангах, дэмжиж ажиллах.

3.1.6.Өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төв

3.1.6.1.Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан "Ахмад настны цогц тусламж, үйлчилгээний заавар"-ыг хэрэгжүүлж ажиллах;

3.1.6.2.Ахмад настны цогц тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх хүний нөөцийг сургаж, дадлагажуулах;

3.1.6.3. Өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвд ахмад настны цогц тусламж үйлчилгээний үнэлгээг жилд нэг удаа ахмад настан бүрт хийх;

3.1.6.4. Ахмад настны цогц үнэлгээгээр 1, 2 дугаар түвшинд үнэлэгдсэн ахмад настанд эрүүл мэндийг дэмжих зөвлөгөө өгч, хянах;

3.1.6.5. Ахмад настны цогц тусламж үйлчилгээний үнэлгээгээр 3 дугаар түвшинд үнэлэгдсэн ахмад настныг эмч лавшруулан үнэлж, шаардлагатай тохиолдолд холбогдох лавлагаа шатлалын эрүүл мэндийн байгууллагад илгээн, эргэх холбоотой ажиллах;

3.1.6.6. Үнэлгээний дүгнэлтийг харьяалах сум, хорооны нийгмийн ажилтанд гаргаж өгөх.

3.1.7. Сум, хорооны нийгмийн ажилтан:

3.1.7.1. сум, хорооны нийгмийн ажилтан нь ахмад настанд нөхцөл байдлын үнэлгээ хийх;

3.1.7.2. нийгмийн халамжийн үйлчилгээнд хамрагдах талаар зөвлөгөө, мэдээлэл өгч ажиллах;

3.1.7.3. шаардлагатай нийгмийн үйлчилгээнд холбон зуучлах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх;

3.1.7.4. орон нутгийн дэмжлэгийн нөөцийг судлах, хөрөнгө бүрдүүлэх ажилд ахмадын байгууллагатай хамтран арга зүйн дэмжлэг үзүүлж ажиллах.

Дөрөв. Мэргэжлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа

4.1. Мэргэжлийн удирдлагаар хангах чиг үүргийг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ:

4.1.1. Орон нутгийн мэргэжлийн хамтарсан баг нь харьяа өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвийн эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн, нийгмийн ажилтныг мэргэжлийн удирдлагаар хангахад шаардлагатай зардлын дэмжлэгийг Мэргэжлийн хамтарсан багаар шийдвэрлүүлэх, үйл ажиллагааг чиглүүлэх ажлыг хариуцан гүйцэтгэнэ.

4.1.2. ахмад настанд цогц тусламж, үйлчилгээ үзүүлэхээр гэрээ байгуулан ажиллаж байгаа иргэн, аж ахуйн нэгж, төрийн бус байгууллагын эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн, нийгмийн ажилтныг мэргэжлийн удирдлагаар хангах ажлыг Орон нутгийн мэргэжлийн хамтарсан баг, эрүүл мэндийн болон нийгмийн ажилтны мэргэжлийн холбоод хамтран холбогдох эрх, үүргийн хүрээнд хэрэгжүүлэн ажиллана.

4.2. Орон нутгийн мэргэжлийн хамтарсан баг нь өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төв, гэрээ байгуулан ажиллаж байгаа иргэн, аж ахуйн нэгж, төрийн бус байгууллагын эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн, нийгмийн ажилтныг мэргэжлийн удирдлагаар хангах дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

4.2.1. мэргэшүүлэн сургах;

4.2.2. үйл ажиллагаанд нь дэмжлэг үзүүлэх;

4.2.3. мэргэжил арга зүйгээр дэмжих.

4.3. Мэргэшүүлэн сургах үйл ажиллагааг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ:

4.3.1. мэргэжил олгох урт, дунд, богино хугацааны сургалтад хамруулах;

4.3.2.ахмад настны насжилт, настны эрүүл мэндийг дэмжих сургалтыг үе шаттайгаар зохион байгуулах;
4.3.3.мэргэжлийн үнэ цэнийг бий болгох;
4.3.4.мэдлэг олгох, практик дадлага хийх ур чадварыг сургах;
4.3.5.ажилтнуудын өөрийгөө сайтар таньж мэдэх, мэдрэмжтэй ажиллах байдлыг дэмжих.

4.4.Үйл ажиллагаанд нь дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагааг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ:

4.4.1.үйлчилгээний стандарт зааврыг мөрдөж ажиллах;
4.4.2.үйлчилгээний зорилго, тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлох;
4.4.3.чиг үүргийг тодруулах;
4.4.4.ажлыг толовлох, хуваарилах, хянах, үнэлэх;
4.4.5.удирдлагын зүгээс ажлын үүрэг, хариуцлага хүлээх;
4.4.6.үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулах чиглэлийг тодорхойлох, дэмжлэг үзүүлэх;
4.4.7.үйл ажиллагааг уялдуулан зохицуулах салбар хоорондын зохицуулалтыг хийх;
4.4.8.ажил үүрэгтэй холбоотой асуудлуудыг шийдвэрлэх;
4.4.9.ажлын үр дүнтэй гүйцэтгэлд нөлөөлөх хандлага, мэдрэмжийг хөгжүүлэх;
4.4.10.ажилтнуудын ёс зүйтэй байдлыг хангаж, ажилтнуудад мэргэжлийн хувьд өөрийгөө үнэлэх мэдрэмжийг нэмэгдүүлэх;
4.4.11.үйл ажиллагаа зохион байгуулах зардлын болон бусад дэмжлэг;
4.4.12.ахмад настны статистик мэдээ, судалгаа, кейсийн бүртгэлд үндэслэн үйлчилгээний төлөвлөгөө хэтийн боловсруулах;
4.4.13.төвийн ажилтан, албан хаагч нартай уулзалт зохион байгуулж ахмад настны чиглэлээр хэрэгжиж буй хууль, дүрэм, журам, заавар зөвлөмжийг танилцуулах, сурталчлах;
4.4.14.ажилтны хийж хэрэгжүүлсэн ажлыг үнэлэх, дүгнэх, цаашид хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар чиглэл, заавар өгөх;
4.4.15.төвийн үйл ажиллагааны үйлчилгээний чанарт хийсэн үнэлгээнд үндэслэн цаашид хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулах.

4.5.Мэргэжил арга зүйгээр дэмжих үзүүлэх үйл ажиллагааг дараах байдлаар хэрэгжүүлнэ:

4.5.1.бэрхшээлтэй асуудлыг шийдвэрлэхэд шаардлагатай зөвлөх үйлчилгээ авах, мэргэжлийн баг ажиллуулах;
4.5.2.ажилтанд хүнд, архагшсан кейс дээр ажиллахад зөвлөн туслах;
4.5.3.ажлаас халсрах хам шинжийг таних, даван туулахад дэмжлэг үзүүлэх;
4.5.4.ажилтны ажлын сэтгэл ханамжийг дээшлүүлэх, тогтвортой ажиллуулахад анхаарах;
4.5.5.ажилтанд ажлын байран дээр зөвлөн туслах, дэмжих;
4.5.6.холбон зуучлах үйлчилгээний зураглал гаргахад хамтран ажиллах.

Тав.Бусад

5.1.Мэргэжлийн удирдлагаар хангах чиг үүрэг бүхий ажилтан нь мэргэжлийн ёс зүй, хил хязгаарыг чанд баримтлан ажиллана.

5.2. Ажлын болон мэргэжлийн ёс зүйн алдаа дутагдал гаргасан ажилтанд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага тооцно.

5.3 Мэргэжлийн удирдлагаар хангахдаа олж мэдсэн хувь хүний нууцыг задруулахгүй байх үүргийг хүлээнэ.

---oOo---